

Ἀλεξάνδρου ἐκ Βαρσίνης, ὁ μόνος διάδοχος τῆς βασιλείας, σχεδὸν μετὰ δύο χρόνους ἐφονεύθη ὑπὸ τῷ Πολυσπέρχοντος προτροπῇ τῷ Κασσάνδρῳ.

Κατὰ τῆτον τὸν τρόπον εἰκοσιοκτῶ χρόνους μετὰ τὸν θάνατον τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἠδὲ εἰς ἐκ τῷ βασιλικῷ γένει ἀπέμεινε, διὰ τὰ ἐξουσίαση μέρος ἐκείνης τῆς βασιλείας, τὴν ὁποίαν ὁ Φίλιππος καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος ἀπέκτησαν μὲ μεγάλην πολιτικὴν, κινδύνους καὶ αἱματοχυσίας. Τοιαῦτα ἀξιοθρήνητα ἐχρημάτισαν πρὸς τὴν βασιλικὴν γενεὰν τῆς Μακεδονίας τὰ ἀποτελέσματα τῆς φιλαρχικῆς πλεονεξίας, ἡ ὁποία ἐξέκαυσε τὰς φλόγας τῷ πολέμῳ εἰς τὴν Εὐρώπην, Ἀσίαν καὶ Ἀφρικὴν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

Συμβάντα ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἑλλάδι ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῆς οἰκίας τῷ Φιλίππῳ ἕως τῆς συμμαχίας τῶν Μακεδόνων καὶ Ἀχαιῶν κατὰ τῶν Αἰτωλῶν.

Οὗ Κασσάνδρος, ὅσις ἤδη ἐπεμελεῖτο τὰς τέχνας τῆς εἰρήνης (1), μετ' ἐπολὺ ἠναγκάσθη νὰ σρέψῃ τὸν νῦν εἰς ἄλλα πράγματα ἀναγκαῖα. Ἐν τῇ Ἑλ-

---

Ὁ Ἡρακλῆς ἐθανατώθη (ἐξ χρόνους μετὰ τὸν θάνατον τῆς Οὐλυμπιάδος) ἐν Οὐλυμπ. ριζ', 4 (Διόδ. ΙΘ'. §. 35. 49. 105. Κ'. §. 28.).

(1) Αὐτὸς ἔλαβεν εἰς γυναῖκα τὴν Θεσσαλονικὴν θυγατέρα τῷ βασιλεῖ Φιλίππῳ, διανοόμενος νὰ σερεωθῇ, ἔκτισε δὲ καὶ νέας πόλεις (Διόδ. ΙΘ'. §. 52.).

λάδι ὁ Πολυπέρχων καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος ἐτεκ-
 ταίνοντο πολλὰ μηχανήματα μετὰ τῶν ἐχθρῶν τῶν
 συγγενῶν τῆ Ἀντιπάτρου, καὶ ἔσπειρον σπόρους τῆς
 μελέτης διχονοίας. Ὁ Κάσσανδρος, ὡς ἐπιμελητὴς
 καὶ δεσπότης ἀμφοτέρων τῶν ἐπαρχιῶν, ἔχων χρῆος
 γὰ φροντίζῃ ὑπὲρ τῆ ἀμοιβῆς αὐτῶν συμφέροντος, ἀπε-
 φάσισε γὰ στρατεύσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Διὰ συναγα-
 γῆν δυνάτην στρατεύμα, ἤρχετο προχωρῶν· εἰς δὲ
 τὴν Θεσσαλίαν εὐρῶν τὰς ἐν Πύλῳ παρόδους φυλατ-
 τομένας ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν, τῶν φανερῶν καὶ ἀδιαλ-
 λάκτων ἐχθρῶν, μόλις τέτρε βιασάμενος, πᾶρῆλ-
 θεν εἰς τὴν Βοιωτίαν, καὶ ἤρχετο πρὸς τὰ εἰρεῖα τῶν
 Θηβῶν. Ἡ θεωρία τῶν τῶν εἰρεῖων προξένησεν,
 ὡς εἰκός, εἰς τὴν φαντασίαν τῆ Κασσάνδρου πολλὰς
 διαλογισμὰς, ἐνθυμίζουσα αὐτὸν τὴν παλαιὰν φήμην
 τῶν ἐνοικέντων, τὴν πεπτωκυῖαν λαμπρότητα τῆς
 πόλεως, καὶ τὴν δόξαν ἐκείνη τῆ ἀνδρός, ὅσις κατη-
 φάμσε τηλικῆτον ἔθνος καὶ κατέσκαψε τηλικαύτην πό-
 λιν. Δύσκολον εἶναι ἢ ἀπαντήσωμεν, ὅποιον ἐκ τέ-
 των τῶν αἰτίων παρεκίνησε τὸν Κάσσανδρον γὰ φροντί-
 σῃ τὴν ἀνάστασιν τῆς πόλεως, ἢ πρὸς τὰς δυσυχεῖς
 καὶ πολυπαθεῖς Θηβαίους εὐσπλαγχνία, ἢ ἢ θέλῃσις
 τῆ γὰ κάμη φίλος τέτρε συναχθέντας καὶ γὰ λέγῃται
 παρὰ τοῖς ἄλλοις φιλάνθρωπος, ἢ τὸ μῖσος πρὸς τὴν
 μνήμην τῆ Ἀλεξάνδρου, τῆ ὁποῖα πάντα τὰ ἔργα ἠ-
 γωνίζετο ἢ ἀναιρῆ. Πιθανὸν ὅμως, ὅτι τὸ ἔχρατον αἴ-
 τιον ἦτο τὸ ἰχυρώτατον. Ἐς ὧ· αὐτὸς ἀπεφάσισε ἢ ἀ-
 νασῆσῃ τὰς Θήβας, καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τέτρε τῆ γεν-
 ναῖε ἐπιχειρήματος ἐζήτησε καὶ τὴν βοήθειαν τῶν Βοιω-
 τῶν, προσκαλέσας ὅλες τὰς φυγάδας Θηβαίους, ἵνα
 ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα. Πάντες ἐδείχθησαν

πρόθυμοι βοηθοὶ τέτε τῷ ἔργῳ, καὶ εἰς ὀλίγον ἐτε-
 λειώθησαν τὰ τείχη, καὶ ἀνεκτίσθησαν οἱ πρότισοι
 δρόμοι, μεθ' ὃ οἱ Θηβαῖοι μετεπέμποντο πανταχό-
 θεν τὰς διασωζομένους τῶν φίλων, καὶ ἕτως ἡ πόλις,
 ἡ ὁποία εἴκοσι χρόνους καὶ ἔτι πρὸς (1) μετὰ τὴν κα-
 ταστροφὴν εἶχε τὴν τύχην ἢ ἀνασηθῆ ἀπ' ἐκεῖνο τὸ
 ἴδιον γένος, τὸ ὁποῖον τὴν κατέσκαψεν, ὑπεσήμε-
 νεν εὐδαιμονίαν καὶ εὐτυχίαν. Οἱ δὲ Κάσσανδρος με-
 λειῶν, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, γὰρ ματαιώσῃ τὰ κρύ-
 φια ἐπιχειρήματα τῷ Πολυστέρχαντος καὶ τῷ ἱϋ, ἐμεί-
 νεν ἐν Βοιωτίᾳ, ὅσον καιρὸν ἀπῆτει ἡ παρυσία τε, καὶ
 εἶτα ἐσράτευσεν εἰς τὴν Πελοπόννησον· ἐλθὼν δὲ εἰς
 τὸν Ἰῶμον, καὶ εὐρὼν αὐτὸν τετειχισμένον ὑπὸ τῷ
 Ἀλέξανδρῳ, διεβίβασε τὸν στρατὸν εἰς πλοῖα ἐπίπε-
 दा (οχεδίας), καὶ ἔσυρε πρὸς τὸ μέρος τε τὰς ἀξιολό-
 γωτέρας πόλεις, ἄλλας μὲν βία, ἄλλας δὲ προδο-
 σία. Οἱ Ἀλέξανδρος ἔφυγεν εἰς τὴν Ἀσίαν (2). Οἱ
 δὲ Κάσσανδρος ἀπολιπὼν ἐπὶ τὸν Ἰῶμον στρατιώτας
 (2000) ἱκανὸς καὶ στρατηγὸν τὸν Μόλυκον, ἐπανήλ-
 θεν εἰς τὴν Μακεδονίαν.

Περὶ τὸν κρίνω καὶ ἀνοίκειαν εἰς τὴν καθ' αὐτὸ
 ἰσορίαν τῆς Ἑλλάδος γὰρ ἰσορήσω εἰδικιώτερον τὰ ἐσω-
 τερικὰ τῆς Μακεδονίας πράγματα. Διὸ μεταβαίνω
 ὅσον τάχις εἰς τὰ συμβάντα, ὅσα ἐμφανίζουσιν ὀπω-

(1) Αὕτη κατεσκάφη τῷ Β'. ἔπει τῆς ριᾶ Ὀλυμπ. καὶ
 ἀνεκτίσθη τῷ α' ἔπει τῆς ριᾶ (Διόδ. ΙΘ'. §. 53. Σχολ.).

(2) Αὐτὸς κατηγορήσας τὸν Κάσσανδρον παρὰ τῷ Ἀν-
 τιγόνῳ (Διόδ. ΙΘ'. §. 60.). Ἐπειτα ὁ Ἀλέξανδρος καὶ
 Ἀριστόδημος προσβάλλουσι τὰς πόλεις, ὅσας ἐκυρίευσεν
 ὁ Κάσσανδρος. Τέλος δὲ, ὁ Ἀλέξανδρος ἐνῆται μετὰ τῷ
 Κάσσανδρῳ, καὶ μετ' ὀλίγον (Ὀλ. ριᾶ, 3.) φονεύεται.

σὺν τὴν κατάσασιν τῶν παρακμαζαῶν τῆς Ἑλλάδος πόλεων. Ὁ Κάσσανδρος ἔμαθε τὰς μερίμνας καὶ ταραχὰς τῆς ὑπερόχου δυνάμεως, ἔχων περὶ αὐτὸν πανέργους καὶ δυνατὸς ἐχθρὸς, ἐκ μὲν τῆ ἑνὸς μέρους τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἡπειρώτας, ἐκ δὲ τῆ ἑτέρου τὸν Ἀντίγονον καὶ Δημήτριον. Καὶ αὐτὸς ὁ φόνος τῶν παιδίων τῆ Ἀλεξάνδρου, παρ' ἧ ἠλπιζεν ἀσφάλειαν ἔδωκε περισσώτεραν ῥοπήν εἰς τὰς συνανταγωνιστὰς τῆς βασιλείας, οἱ ὅποιοι ἀπήλαισαν ἐκ ταύτης δύναμιν καὶ ἐλευθερίαν, χωρὶς νὰ μετέχωσι τῆς παρανομίας τῆς Κασσάνδρου. Ἀλλ' ὅμως ἀπέθανεν εἰρηνικὸς ἐξουσιαστὴς τῆς Μακεδονίας καὶ αὐτῆς τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ἤδη, πλὴν τινῶν πόλεων, ὑπετάχθη εἰς τὰς Μακεδόνας.

Ἀποθανόντος δὲ τῆ Κασσάνδρου (1), οἱ δύο υἱοὶ Ἀντίπατρος καὶ Ἀλέξανδρος ἐσασίαζον πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς βασιλείας. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐπεκαλέσατο τὴν βοήθειαν Δημητρίου τῆ Πολιορκητῆ. Οὗτος δὲ δολοφονήσας τὸν Ἀλέξανδρον ἐν τινὶ δείπνῳ, καὶ ἀπολαύσας πολλὰς συμβουρὰς τῆ συμφέροντος, ἔλαβε τὴν βασιλείαν· ἀλλ' ἀντὶ νὰ διορθώσῃ τὴν ἐκ τῶν διηνεκῶν πολέμων κατερήμωσιν τῆς Μακε-

(1) Μετὰ τὸν θάνατον διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ πρεσβύτερος υἱὸς Φίλιππος, ὅστις μετ' ἑ πολὺ ἀπέθανεν (Γ'ες. ΙΕ', 4. Παῦσ. Θ', 7. Πλύτ. εἰς Δημ.). Ὁ Ἀντίπατρος ἤδη ἀναγορευθεὶς βασιλεὺς ἐφόνευσεν τὴν μητέρα Θεσσαλονίχην, ἡ ὁποία ἠγάπα τὸν νεώτερον ἀδελφόν. Ὁ Δημήτριος καὶ ὁ Πύρρος ἔρχονται εἰς βοήθειαν τῆ Ἀλεξάνδρου. Οἱ δύο ἀδελφοὶ διαλλάττονται. Ὁ Πύρρος ἀναχωρεῖ, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος θέλων νὰ κατακτείνῃ καὶ τὸν Δημήτριον εἰς ἀναχώρησιν, δολοφονεῖται (Ὁλ. ρκα', 3.), καὶ ὁ Ἀντίπατρος φονεύεται ὑπὸ τῆ Λυσιμάχου, πρὸς ᾧ κατέφυγεν (Γ'ες. Ις'. 1.).

δουλίας, ἐπέβαλεν αὐτὴν εἰς νέα πολεμικὰ ἐπιχειρήματα ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ἑλλάδος, Αἰτωλίας, Ἠπείρου καὶ Θράκης (1), παραδιδόμενος ἐν ταύτῳ εἰς τόσῃν τρυφῇν, κενοδοξίαν καὶ ὑπεροπτικὴν ἀλαζονίαν, ὥστε ἡ αὐλὴ αὐτῆ ἦτο πάντοτε τὸ θέατρον τῆς ἀσωτείας καὶ ἀσελγείας, καὶ αὐτὸς πρὸς μὲν τὰς ὑπηρετάς τῶν ἡδονῶν ἦτο εὐπρόσδοτος, πρὸς δὲ τὰς ὑψηλὰς καὶ αὐτὰς τὰς πρέσβεις τῶν ξένων πόλεων δυσόμιλος καὶ δυσπρόσδοτος. Ἐν ᾧ δὲ οἱ δυσαρεσῦντες Μακεδόνες ἔμελλον ν' ἀποσατήσωσι κατ' αὐτῆ, ὁ μὲν Πτολεμαῖος ἔπλευσεν ἐναντίον τῶν Ἑλληνικῶν αὐτῆ πόλεων μὲν δὲ ὕδαμιν ἀξιόλογον, ὁ δὲ Λυσίμαχος ἐσράτευσεν εἰς τὴν Μακεδονίαν ἐκ τῆς Θράκης, καὶ ὁ Πύρρος ἐχώρει ἐναντίον ἐκ τῆς Ἠπείρου. Ὁ Δημήτριος ἀναγκασθεὶς νὰ φύγῃ ἐκ τῆς βασιλείας, ἠγωνίσθη πρὸς ἀνάκτησιν αὐτῆς ἡρωικῶς μὲν, ἀπράκτως δὲ καὶ σωφρονισθεὶς ἐκ τῆς ἀτυχίας, ἔδειξε τὰς λαμπροτάτας ἀρετάς.

Μετὰ τὴν καθάρεισιν τῆ Δημητρίου, ὁ Πύρρος καὶ Λυσίμαχος, οἱ ὅποιοι ἐνήργησαν ἐκ συμφώνου εἰς τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα, ἐσασίαζον ἤδη πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς βασιλείας, καὶ ἠτοιμάζοντο ν' ἀποκτήσωσι τὰ δίκαιά τινι μὲν βίαν. Ἀλλ' ὁ Λυσίμαχος μεταχειριζόμενος φανερώς μὲν τὴν βίαν, κρυφίως δὲ τὸν δόλον, ὕψε-

285 (1) Κυριεύει τὴν Βοιωτίαν καὶ Θράκην ἐν Ο'λ. ρα', 4. Ὁ Πύρρος εἰσβάλλει εἰς τὴν Θητταλίαν ἐν Ο'λ. ραβ'. 1. Ὁ Δημήτριος εἰσβαλὼν εἰς τὴν Ἠπείρον, νικᾶται εἰς ἄλλο μέρος. Ὁ Πύρρος κατατρέχει τὴν Μακεδονίαν. Ὁ Δημήτριος μελετᾷ πόλεμον κατὰ τῆς Ἀσίας, δι' ἣν κώδησαν κατ' αὐτῆ ὁ Πτολεμαῖος, Λυσίμαχος καὶ Πύρρος. Ἀλλ' οἱ στρατιῶται ἀφίνουσι τὸν Δημήτριον (Πλούτ. εἰς Δημ. καὶ Πύρρ. Διόδ. Σ. 560:).

ρησεν εὐθὺς τὸν βασιλέα τῆς Ἡπείρου ἀπὸ παντός κτή-
ματός ἐν τῇ Μακεδονίᾳ. Πολλὰ διχένοιαί συνέβησαν
μεταξὺ τῶν πολλῶν τῆ νικητῆ βασιλισσῶν καὶ υἱῶν, αἱ
ὅποια, καθὼς ἀκολουθεῖ πολλάκις εἰς τὰς δεσποτι-
κὰς διοικήσεις, ἔπαυσαν μὲ φόνον (1), ἐκ τῆ ὁποῖα
παρεκινήθη τὸ ἀδίκητὸν μέρος εἰς καταφύγη εἰς τὸν
βασιλέα Σέλευκον, ὁ ὅποιος συνεκρότησε πόλεμον κα-
τὰ τῆ Λυσιμάχε, ἀπακτίσας εἰς τὴν πεδιάδα τῆς
Φρυγίας ὀνομαζομένην Κύρου πεδίον (2). Οὗτοι ἦσαν οἱ
δύο μόνοι ζῶντες στρατηγοὶ τῆ Ἀλεξάνδρου, ὧν ὁ μὲν
Σέλευκος ἦν ἐβδομηκονταεπταετής, ὁ δὲ Λυσιμάχος
ὀγδοηκοντέτης, καὶ ἔδειξαν ἀμφοτέρω ὅλην τὴν ὀρμὴν
π. χ. καὶ ἐνέργειαν τῆς νεότητος. Ἀλλ' ἡ τύχη τῆ Σελεύκου
282. ὑπερίχυσε, καὶ ὁ Λυσιμάχος ἔπεσεν. Ὁ Σέλευκος ὑπο-
χωρήσας εἰς τὸν υἱὸν Ἀντίοχον τὴν ἐν τῇ (ἄνω) Ἀσίᾳ
ἐπικράτειαν, ἠλπίζε εἰς τὴν ζήσῃ τῷ λοιπῷ ἡσυχῶς εἰς
τὴν πατρίδα· ἀλλ' ἑπτὰ μῆνας μετὰ τὸν θάνατον
τῆ Λυσιμάχε ἐδολοφονήθη ὑπὸ τῆ Πτολεμαῖου Κε-
ραυνῆ, ἀδελφῆ τῆς Λυσάνδρας, ὑπὲρ ἧ καὶ ἐστράτευσε
κατὰ τῆ Λυσιμάχε. Ὁ Πτολεμαῖος παραλαβὼν ἤδη

(1) Ἡ νέα σύζυγος τῆ Λυσιμάχε, Ἀρσινόη τῆνομα,
θυγάτηρ τῆ Πτολεμαῖου Φιλαδέλφου βασιλέως τῆς Αἰγύπτου
ὄλ. ἐκ τῆς γυναικὸς Βερενίκης, κατέπεισε τὸν Λυσιμάχον εἰς
ρκδ, 2. φονευσθὴν τὸν πρεσβύτερον αὐτῆ υἱὸν Ἀγαθοκλῆα, μετ' ὃ
ἡ Λυσάνδρα, ἡ ἀδελφὴ τῆς Ἀρσινόης ἐκ τῆς γυναικὸς
Εὐρυδίκης, μετὰ τῶν υἱῶν τῆ ἀδελφῆ Κεραυνῆ καὶ τῆ Ἀλε-
ξάνδρου, ἑτέροι υἱῆ τῆ Λυσιμάχε, κατέφυγεν εἰς τὸν Σέ-
λευκον, καὶ κατέπεισεν αὐτὸν εἰς κηρύξῃ πόλεμον κατὰ τῆ
Λυσιμάχε, μετ' ἧ ἔτος ἄχρι τῆδε ἔζησε πάντοτε εἰρηνικῶς
(Γ' 85. ΙΖ'. ΙΑ'. Ἀππιαν. Πaus. Ἀττικ. Κεφ. ΙΗ').

(2) Ὁ Πορφύριος μόνον σημειοῖ τὸν τόπον τῆς μά-
χης, τὸν ὁποῖον ὁ Εὐσέβιος ὀνομάζει Κύρου πεδίον.

τὸ διαδῆμα τῆς Μακεδονίας, ἐκολάκευε τὴν χήραν τῆς Λύσιμαχου, ἣ ὅποια εἶχεν ἔτι μέρος τῆς ἄνω, ἤτοι ἀνατολικῆς μερὸς τῆς Μακεδονίας, καὶ κατέπεισεν αὐτὴν νὰ τὸν νυμφευθῆ, ὑποχόμενος ἂν ἀφήσῃ τὴν ἐξέδωσιν τῆς βασιλείας. Ἀλλ' ὁ πάντων μιαιφάντατος μάλισ' εὐρῶν εὐκαιρίαν, τὴν μὲν νέην βασιλεῖς (Λύσιμαχὸν καὶ Φίλιππον) ἐθανάτωσεν, αὐτὴν δὲ ἐξώρισεν εἰς τὴν Σαμοθράκην.

Ἡ θεία δίκη δὲν ἀφῆκε πολὺν χρόνον ἀτιμώρητα τόσα ἐγκλήματα. Τριακόσιοι χιλιάδες Γαλάται (1) ἤρχοντο ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν πατρίδος εἰς ἀναζήτησιν νέων κατοικιῶν, οἱ ὅποιοι περιπατήσαντες παρὰ τὸν Δυναβὸν τόπον ἰκανόν, διηρέθησαν εἰς τρία σώματα, ἐξ ὧν τὸ ἓν (ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῆς Βελγίης) ὤρμησεν εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ὁ βασιλεὺς μὴ θέλων νὰ δώσῃ τὰ ζητηθέντα χρήματα εἰς τὴν βαρβάρην, ἐνίκησεν αὐτὸς καὶ τὰ μετ' αὐτῆς ἀτάκτως συναθροισθέντα τάγματα· οἱ δὲ βάρβαροι ἐκκόψαντες αὐτῆ τὴν κεφαλὴν, καὶ διαπεράσαντες εἰς Λόγχην, περιέφερον παρεπιδεικνύμενοι εἰς ὅλον τὸ κράτευμα. Τῆτο τὸ π. χ. σῶμα τῶν Γαλατῶν εὐρεν ἕδεν ἦττον μεγάλην ἀντίστασιν ἐκ τῶν συναχθέντων νέων Μακεδόνων ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Σωθένης. Ἀλλ' ἕτερον σῶμα βαρβάρων διοικεμένον ὑπὸ τῆς Βρέννης κατέκοψε καὶ τὸν Σωθένην καὶ τὸ ἀνδρείον κράτευμα, ἤρπασεν ὅλον τὸν πλεῖστον τῆς Μακεδονίας, καὶ ὤρμησε πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἣ ὅποια ἐφαίνετο πάντῃ ἀδύνατος ἂν ἀντισταθῆ εἰς τῆτο τὸν χειμαρρῶν τῶν βαρβάρων.

(1) Ἰ. ε. ΚΔ'. Πaus. Γ'. ΙΘ'. Καλλιμ. ὕμν. εἰς Δῆλ. καὶ Σχολ. Σεΐδ. εἰς Γαλάτ. Μέμ. ἰκλ. παρὰ Φωτ.

Οἱ Ἕλληνες βλέποντες τὸν κίνδυνον πρὸ τῶν Φερῶν, παρεκινήθησαν νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν ἀκριβεστάτην εὐταξίαν, καὶ τὰς σοφὰς συμβουλὰς, ὅσας πολλάκις ἢ δυσυχία ἐμπνέει εἰς τὰς στρατηγὰς· καὶ παρῶς συναγαγόντες τὴν ἐναπολειφθεῖσαν δύναμιν, ἐφύλαττον τὴν εἰσοδὸν τῆς Ἑλλάδος, ὃ ἐστὶ τὰς Θεσσαλίας. Οἱ Ἀθηναῖοι, ἔχοντες στρατηγὸν τὸν Κάλιππον, εἶχον τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἀναγκαίης ἐπιχειρήματος· οἱ δὲ σόλοι αὐτῶν πλείοντες παρὰ τὰς αἰγιαλὰς τῆς Θεσσαλίας, ἐβόηθον τὸ περὶ τὸν στρατεύμα. Ὁ Βρέννος ἐξεπλάγη εἰς τὴν παρεῖσαν ἀντίστασιν καὶ βλέπων, ὅτι ἔτε ἢ πληθὺς, ἔτε τὸ γιγαντιαῖον σχῆμα καὶ ἡ ἀγριότης τῆς στρατεύματος ἐχρησίμευον, καὶ ὅτι μετὰ πολλὰς ἀλλεπαλλήλους μάχας ἠναγκάσθη νὰ παύσῃ τὴν ἐκ βίας ἄλωσιν τῶν πυλῶν, ἐσειλεν ἕν τάγμα στρατιωτῶν προσάξας νὰ ληλατήσῃ τὴν Αἰτωλίαν συνορεύουσαν δυτικῶς μετὰ τῆς Θεσσαλίας, ἐλπίζων διὰ τῆς ἀντιπερισπάσης (to make a diversion) τὰς ἐχθρὰς· ἀλλὰ καὶ ἔτις ἐδὲν κατώρθωσε διὰ τὰ πραττόμενα κακὰ τῶν σαλέντων στρατιωτῶν, τὰς ὁποῖας πάντες μισῶντες, κατέκοψαν αὐτῶν τὰς ἡμίσεις. Τέλος δὲ οἱ Θεσσαλοὶ, εἰς τῶν ὁποίων τὴν χώραν ἐκάθητο οἱ Γαλάται, ἐπιθυμῶντες νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τέτων τῶν ὀχληρῶν ξένων, ἔδειξαν εἰς αὐτὰς τὸ φρονεῖν πέραμα τῆς ὄρις τῆς Οἴτης, δι' ἧς εἰσέβησαν οἱ Μῆδοι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τῆς Ξέρξης· καὶ ἔτις ἐμβὰς ὁ Βρέννος, ἐπορεύετο πρὸς τὸν ἐν Δελφοῖς ναόν, μελετῶν νὰ σκυλεύσῃ ὅλον αὐτῆς τὸν πλῆθον. Οἱ κάτοικοι ὅμως ταύτης τῆς ἱερᾶς πόλεως παρακινῶμενοι ἀπὸ τὸν τῆς Φρησκείας ἐνθουσιασμόν, ὤρμησαν ἀνελπίζως εἰς τὰς βαρβάρους, οἱ ὅποιοι κυριευ-

όμενοι ἀπὸ πανικὸν φόβον, ἔφευγον ἀτάκτως καταδιωκόμενοι ὀλόκληρον νυχθήμερον. Πρὸς δὲ, ἢ συμβᾶσα τρομερὰ χάλασα καὶ τὸ σφοδρότατον ψύχος ἐβόηθον τὴν ὀργὴν τῶν τροπαιέχων Ἑλλήνων, ὥστε οἱ περισσότεροί τῶν βαρβάρων κατεκόπησαν. Ὁ Βρέννος κληγῶθεις, καὶ ἐνοχλῆμενος ἀπὸ θρησκευτικὸν τρίμον, ἐφανεύθη ἰδιοχείρως. Οἱ δὲ ὀλίγοι μείναντες βάρβαροι συναγόμενοι ἠγωνίζοντο νὰ φύγωσιν ἀπὸ τοιαύτην ἐπιζήμιον χώραν· ἀλλὰ τὰ διάφορα ἔθνη τῆς Ἑλλάδος ἐπολέμουν αὐτὸς ἀναχωρῶντας, καὶ ἔτις ἀπὸ τὸ πολὺ πλῆθος τῶν βαρβάρων, ὅσοι ἐχύθησαν ἐκ τῆς Μακεδονίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἕδὲ εἰς ἐπέσρεψε σῶος εἰς τὴν πατρίδα, καὶ κατὰ μὲν Ἰβστίνον πάντες ἐκόπησαν, κατὰ δ' ἄλλης ἱστορικῆς τινὲς αὐτῶν διέφυγον εἰς τὴν Θράκην καὶ Ἀσίαν. Ἡ παρῆσα εὐκαιρία παρακινεῖ τὸν ἱστορικὸν νὰ συγκρίνη τὴν διαφορετικὴν ἔκβασιν τῆς ἐπιδρομῆς τέτων τῶν βαρβάρων καὶ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι μετὰ ταῦτα ἀνέτρεψαν τὴν αὐτοκρατορίαν τῶν Ῥωμαίων. Οὔτε ἀπεχθὴς, ἔτε ἀλυσιτελῆς ὑπάρχει ἡ ἔρευνα τῶν αἰτιῶν τέτων τῶν διαφορετικῶν ἀποτελεσμάτων, ποιοὶ ἦσαν οἱ παραβαλλόμενοι βαθμοὶ τῆς ἀρετῆς, πολεμικῆς εὐταξίας καὶ τέχνης τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων. Ἀλλὰ τῆτο εἶναι ἔργον τῆ πολιτικῆς φιλοσοφίας, καὶ δεῖται ἰδιαίτερας σκέψεως καὶ θεωρίας· ἐν δὲ τῷ ἀνα χειρας πονήματι ὑπάρχει ἀναγκαῖα μόνον ἡ παραδήλωσις τῶν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων αἱ Ἑλληνίδες πόλεις ἀπεδίωξαν τὰς βαρβάρους.

Οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν ἐπρόσαξαν, κατὰ τὸν Ἰβστίνον (κδ', 7), ἐν ὀνόματι τῆς μαντείας τῆς γείτονας χωρικῆς νὰ φύγωσιν ἐγκαταλιμπάνοντες τὰς οἰκὰς γεμάτας οἶνου καὶ ἄλλων τροφῶν παντοδαπῶν. Οἱ ἔν

Γαλάται θεραπεύοντες κατακόρως τὴν ὄρεξιν, ἣ ὁποία ἠυξήθη περισσότερον διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν πρὸς ζω-
 ἀρκειαν, δὲν εἶχον πλέον ἐκεῖνο τὸ χαρακτηριστικὸν
 ζώηρόν τῶν ἐπιχειρημάτων, καὶ ὁ Παρνασσὸς, ὅστις
 ἔκειτο ὡς ἔγγιστα τῆς ἱερᾶς πόλεως τῶν Δελφῶν καὶ
 εἶχε πολλὰ σπήλαια καὶ καλιώματα, ἔδωκεν ἀφορμὴν
 τῆ ἐπομένῃ εὐτυχῆς στρατηγήματος. Πολλοὶ ἄνθρω-
 ποι εἰσέβησαν εἰς αὐτὸ τὸ ὄρος, προσαχθέντες γὰρ
 φωνάζουσιν ὅσον αἶόν τε ἐν καιρῷ δέοντι ὀλολύζοντες καὶ
 ὀλοφυρόμενοι. Τέττε γενομένῃ, οἱ βάρβαροι μὴ βλέ-
 ποντες τῆς ἀνθρώπων, ἐνόμιζον τὸ γινόμενον ἀπὸ δαι-
 μόνων προερχόμενον. Οἱ δὲ κάτοικοι εὐρισκόμενοι ἐπὶ
 τὰς δυσαναβάτες κορυφὰς τῆ ἰδίας ὄρους, ἔβλαπτον
 τῆς πλησίον εὐρισκομένους ἐχθρὸς λιθοβολῶντες καὶ κα-
 τακυλίοντες βράχους. Οὗτος ὁ θρησκευτικὸς ἐνθουσια-
 σμὸς καθοδηγούμενος καὶ βοηθούμενος ἀπὸ τὴν πανουργίαν
 τῶν προσατῶν τῶν Δελφῶν, ἐματαίωσε τὸν μελετώ-
 μενον κατὰ τῆς ἱερᾶς πόλεως σκοπὸν τῶν βαρβάρων.
 Οἱ δὲ διωγμὸς κατὰ τὰς Θερμοπύλας πρέπει ν' ἀπο-
 δοθῆ εἰς τὴν πολεμικὴν καὶ στρατιωτικὴν τέχνην, εἰς
 τὴν ταχεῖαν ἀνάστασιν τῆ φιλελευθέρου πνεύματος, καὶ
 εἰς τὸν φόβον τῆ τρομερῆ καὶ ἐξακιναιῆ κινδύνου τῶν
 Ἑλλήνων, ἐνὸς ἔθνους ἀγχινοῦ καὶ φιλοτίμου.

Μετὰ τὸν θάνατον Πτολεμαίου τῆ Κεραυνῆ (1)
 ἐβασίλευσε τῆς Μακεδονίας ὁ υἱὸς Δημητρίου τῆ Πο-
 λιορκητῆ Ἀντίγονος, ὁ ὅποιος ἔλαβεν εἰς γυναῖκα
 Φίλαν τὴν θυγατέρα τῆ Σελεύκου ἐκ τῆς Στρατονί-

(1) Μετὰ τὸν Πτολεμαῖον ἐβασίλευσεν ὁ Μελέα-
 γρος, εἶτα ὁ Ἀντίπατρος, ἔπειτα ὁ Σωθένης, καὶ μετὰ
 ταῦτα ἐν ὄλ. ρκεί, 3. ὁ Ἀντίγονος.

κης. Ὁ Ἀντίγονος μετακομισάμενος πολὺν πλῆθος ἐκ τῆς Πελοποννήσου εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐδείκνυεν εἰς τὴν αὐτὴν μεγάλην πομπὴν καὶ μεγαλοπρέπειαν, καὶ ὅλη ἡ βασιλεία ἀνελάμβανε τὴν πρῶην λαμπράν κατάσασιν. Ἀλλ' οἱ Γαλάται, οἵτινες ἔμειναν εἰς τὰ ἀνατολικά σύνορα τῆς Μακεδονίας, ὅτε ὁ Βρένιος ἐλεηλάτει δυτικῶς, παρατηρῶντες τῆτο, καὶ θελγόμενοι ὑπὸ ἐλπίδος ἀρπαγῆς, ὤρμησαν πάλιν εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ὁ δὲ Ἀντίγονος ἀφίσας αὐτὸς πρῶτον ἀταράχως, ὤρμησεν εἰς αὐτὸς ἀναχωρῶντας καὶ καταπεφορτισμένους ἀπὸ λάφυρα, καὶ κατεδίωξεν αὐτὸς μὲ μέγαν φόνον.

Ἀλλ' ἡ Μακεδονία μόλις εἰρηνεύσασα, ἠθάνη τὰς ἐπιδρομὰς ἄλλων νέων ἐχθρῶν. Ὁ Πύρρος, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἡπείρου, ὅσις ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἔπαθε πολλὰ καὶ παράδοξα, καὶ διὰ τὴν συχνὴν μεταβολὴν καὶ σκληρότητα τῆς τύχης ἔγινεν εὐμετάβολος, ἀνδρεῖος καὶ φιλοκίνδυνος, καθίσας πάλιν ἐπὶ τὸν πατρικὸν θρόνον, ἀφ' ἧς ἐδιώχθη παῖς ἔτι ὢν, ἐδύνατο νὰ βασιλεύσῃ εἰρηνικῶς καὶ εὐδαιμόνως· ἀλλ' αὐτὸς φύσει ἀνήσυχος ὢν καὶ φιλοκίνδυνος, μετὰ πολλὰς ἀτυχεῖς ἐν Σικελίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ ἀνδραγαθίας, ἐπέσρεψεν εἰς τὴν Ἡπείρου, καὶ ὠργισμένος ὢν κατὰ τῆς Ἀντιγόνης, παρὰ τῆς ὁποῖα ἐζήτησεν ἄλλοτε ἀπράκτως βοήθειαν, π. χ. ἐσράτευσεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ ἐνωθεὶς μετὰ πολλῶν Μακεδόνων, μάχῃ κατενίκησε τὸν Ἀντίγονον. Οὗτος ὁ βασιλεὺς ἔχων ἔτι ὑπ' ἐξουσίαν τὴν Θεσσαλονίκην καὶ τὰ πλησιόχωρα παραθαλάσσια, ἀνεκίνησε πάλιν πόλεμον κατὰ τῆς ἐχθρῆς· ἐνικήθη δὲ κατὰ τὸ κράτος ὑπὸ τῆς (ἰῆ τῆς Πύρρου) Πτολεμαίου, τὸν